

Знаменні та пам'ятні дати Рівненщини на 2017 рік

Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека

Знаменні та пам'ятні дати Рівненщини на 2017 рік

(Видається з 1974 року)

Рівне 2016

Знаменні і пам'ятні дати Рівненщини на 2017 рік / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н. М. Кожан ; ред. З. М. Тирак, О. Л. Промська ; відп. за вип. О. Л. Промська. – Рівне : [б. в.], 2016. – 22 с.

У календарі відображаються ювілейні і пам'ятні дати у громадсько-політичному, культурному житті Рівненської області в 2017 році.

15 років

з часу виходу у світ п'ятитомного видання
«Книга скорботи України: Рівненська область»
(2002)

15 років

з часу виходу книги Андрія Гречила та Юрія Терлецького
«Герби та прапори міст і сіл Рівненської області»
(2002)

20 років

з часу виходу у видавництві
Рівненської організації спілки письменників України «Азалія»
книг з серії «Реабілітовані історією»:
Потаповський В. «З надією все життя»;
Овсіюк Є. «Незатерті сліди»;
«Рівненщина репресована, депортована, мордована. 1939–1941»;
«Із криниці печалі» (Вип. 4)
(1997)

20 років

з часу виходу першого енциклопедичного видання
«Острозька академія XVI–XVII ст.»
(1997)

25 років

з часу виходу книги Віктора Мисана
«Оповідання з історії України, рідного краю» –
першого підручника з історії рідного краю в роки незалежності України
(1992)

25 років

з часу виходу у світ книги Петра Андрухова
«Волинська земля: (хроніка, джерела, постаті)»
(1992)

25 років

з часу виходу у світ книги Миколи Пінчука
«Сходження на голгофу: з історії степанських общин»
(1992)

25 років

з часу виходу у світ книги
«1000-ліття Православ'я на Волині».
Упорядник о. Миколай (М. Моліс)
(1992)

35 років

тому у видавництві «Наукова думка» вийшла книга
Ігоря Свешнікова та Юзефа Нікольченка
«Довідник з археології України. Рівненська область»,
де вміщено перелік відомих на той час
археологічних пам'яток Рівненської області
(1982)

40 років

від часу відкриття
міжнародного аеровокзалу в м. Рівне
(1977)

45 років

тому побачила світ книга письменника
Лаврентія Кравцова «Свідки народної величі»,
присвячена давньоруським поселенням Рівненщини
(1972)

50 років

від часу завершення будівництва
кінотеатру «Жовтень» (нині кінопалац «Україна»)
в м. Рівне
(1967)

60 років

тому Володимирець отримав статус
селища міського типу
(1957)

60 років

тому Рафалівка отримала статус
селища міського типу
(1957)

60 років

тому розпочав роботу
Рівненський завод високовольтної апаратури
(1957)

60 років

з часу виходу
літературно-мистецького альманаху
«Літературна Рівненщина»
(1957)

85 років

із часу написання першого тому роману-епопеї
Уласа Самчука «Волинь»
(1932)

85 років

з часу заснування у Рівному
української народної школи імені гетьмана Івана Мазепи
(1932–1939)

90 років

від часу створення
«Союзу українок» у Рівному
(1927)

95 років

з часу створення на Рівненщині
перших молодіжних організацій «Пласту».
Перший пластовий осередок постав в с. Олександрія
Рівненського району
(1922)

100 років

від часу створення
товариства «Просвіта» в Рівному (1917).
Фундатор – адвокат Ф. Сумневич.

100 років

від початку Української революції
(1917–1921)

105 років

від початку будівництва
у Рівному першої електростанції
князем С. К. Любомирським
(1912)

110 років

від часу відкриття Свято-Іллінського собору
в м. Дубно
(1907)

125 років

від дня народження
Володимира Оскілка (1892–1926) –
військового і громадського діяча, отамана армії УНР.
Уродженець с. Хотин Рівненського району

140 років

від часу відкриття та освячення
військового госпіталю у Рівному
(1877)

155 років

у Волинській губернії тому народився
Андрій В'язлов (1862–1919) –
політичний і громадський діяч, юрист, генеральний суддя
і міністр юстиції в Українській державі

160 років

від часу завершення будівництва
шосе Брест-Київ (через Рівне)
(1857)

175 років

тому побудована церква Преображення Господнього
у с. Олександрія Рівненського району
(1842)

205 років

від дня народження
Антоніни Блудової (1812–1891) –
громадської і освітньої діячки, меценатки
на Волині і в Острозі

215 років

від дня народження
Павла Вигодовського (1802–1881) –
декабриста, члена Товариства об'єднаних слов'ян.
У 1824 році працював у земському суді м. Рівне

225 років

тому польський національний герой Тадеуш Костюшко
відвідав м. Рівне та палац князів Любомирських
(1792)

230 років

тому побудована церква Різдва Христового
у с. Смордва Млинівського району
(1787)

230 років

тому побудована церква
святого Архистратига Михайла
в с. Мирогоща Дубенського району
(1787)

245 років

тому зі Львова до Дубна було переведено
контрактовий ярмарок
(1772–1793)

260 років

від дня народження
Яна-Павла Воронича (1757–1829) –
польського поета, церковного діяча.
Народився в с. Тайкури Рівненського району

265 років

тому побудована
церква святого Архистратига Михайла
у с. Тростянець Костопільського району
(1752)

405 років

тому побачила світ «Діоптра» –
збірка морально-етичних прозових і поетичних роздумів.
Перекладена українським поетом, філософом і релігійним діячем
Віталієм із Дубна
(1612)

415 років

тому Острозький релігійно-культурний осередок
було переведено на територію Дерманського Свято-Троїцького монастиря
(1602)

435 років

з дня народження
Петра Конашевича-Сагайдачного (бл. 1582–1622) –
гетьмана Війська Запорозького, відомого полководця і політичного діяча.
Навчався в Острозькій Академії

440 років

від дня народження
Мелетія Смотрицького (1577–1633) –
письменника, перекладача, ученого-філолога,
церковного діяча, богослова. Дитячі роки пройшли в Острозі.
Освіту здобував в Острозькій академії

510 років

від часу надання м. Дубно Магдебурзького права
(1507)

520 років

від часу першої писемної згадки про м. Здолбунів (Долбунів)
(1497)

525 років

тому м. Рівне одержало Магдебурзьке право
(1492)

695 років

від часу першої писемної згадки про селище Мізоч
Здолбунівського району
(1322)

865 років

від часу першої писемної згадки про селище Гоща
(1152)

1 січня

80 років з дня народження
Володимира Сніжного (1937–2012) – актора
Рівненського обласного академічного музично-драматичного театру,
народного артиста України

3 січня

65 років з дня народження
Орисі Рябунець (1952) –
заслуженого майстра народної творчості України
(художня вишивка)

4 січня

180 років з дня народження
Павла Житецького (1837–1911) –
філолога, педагога, громадського діяча.
Автор наукових досліджень про Пересопницьке Євангеліє

7 січня

90 років від дня народження
Атталії Гаврюшенко (1927–2013) – актриси, режисера
Рівненського молодіжного народного театру.
Почесний громадянин м. Рівне (2012)

12 січня

100 років від дня народження
Ігоря Лозов'юка (1917–1993) – публіциста, краєзнавця.
Народився в с. Хотин Радивилівського району

13 січня

110 років від дня народження
Анатолія Демо-Довгопільського (1907–1943) –
директора та режисера
Рівненського міського театру

15 січня

135 років з дня народження
Івана Огієнка (митрополита Іларіона) (1882–1972) –
українського вченого, громадського і церковного діяча.
Навчався в Острозі, низку творів присвятив
історії Острога та князям Острозьким

22 січня

75 років з дня народження
Михайла Степанюка (1942) – українського поета,
члена Національної спілки письменників України.
Народився у с. Жильжі Костопільського району

21 січня

55 років з дня народження
Володимира Петріва (1962) –
директора та художнього керівника
Рівненського обласного академічного музично-драматичного театру,
народного артиста України,
лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка

1 лютого

115 років з дня народження
Оксани Лятуринської (1902–1970) –
української письменниці і скульптора.
Дитячі та юнацькі роки пройшли в Острозі

2 лютого

120 років від дня народження
Євгена Маланюка (1897–1968) –
українського поета та публіциста, літературознавця.
У 1919 та 1936 рр. побував у Рівному

10 лютого

130 років з дня народження
Олексія Ничипорука (1887–1959) –
провідного місіонера євангельських християн на Волині.
У 1918 – 1925 рр. проживав в Здолбунові.
З 1925 р. рукопокладений пресвітер рівненської громади євангельських
християн, яка була однією із найбільших євангельських церков Польщі

12 лютого

105 років тому введено в дію
першу міжміську телефонну лінію зв'язку «Київ–Рівне»
(1912)

3 березня

75 років з дня народження
Феофана Бобрика (1942) – живописця, графіка,
члена Національної спілки художників України.
Живе і працює в Рівному

9 березня

203 роки з дня народження
Тараса Шевченка (1814–1861) –
українського письменника, художника, мислителя

9 березня

100 років від дня народження
Зузанни Гінчанки (Сара Гінсбург) (1917–1944) – поетеси.
Закінчила гімназію у Рівному.
У передвоєнні роки часто була в Рівному

12 березня

30 років тому було створене
Острозьке науково-краєзнавче товариство «Спадщина»
(1987)

14 березня

100 років тому Федір Штейнгель (1870–1946),
громадський, політичний і культурний діяч, дипломат,
обраний головою Виконавчого комітету (із 12 осіб)
Ради об'єднаних громадських організацій, що був представником влади
Тимчасового уряду і впродовж перших пореволюційних місяців
фактично найвищою владою у Києві й губернії
(1917)

15 березня

95 років з дня народження
Юрія Лащука (1922–2003) –
українського мистецтвознавця.
Народився у с. Липки Гоцанського району

16–17 березня

100 років тому була утворена Центральна Рада
Української народної республіки
(1917)

16 березня

55 років з дня народження
Євгена Цимбалюка (1962) –
українського письменника, журналіста, краєзнавця,
лауреат літературної премії ім. Валер'яна Поліщука.
Народився у с. Вовковії Демидівського району

20 березня

100 років від дня народження
Миколи Сивіцького (1917–2004) –
українського вченого, літературознавця.
Уродженець Дубенщини

22 березня

175 років з дня народження та
150 років від часу перебування у Рівному (1867)
Миколи Лисенка (1842–1912) – українського композитора

25 березня

55 років з дня народження
Олександра Музичка (1962–2014) – лідера УНА-УНСО,
координатора Правого сектору по Західній Україні.
Створив у Рівному організацію СНУМ (Спілка незалежної української молоді),
згодом став членом Української національної асамблеї,
а після подій ГКЧП – загонів УНСО на Рівненщині.
Активний учасник Євромайдану

29 березня

70 років від початку операції «Вісла»,
яка полягала у примусовій депортації українців з етнічних територій –
Лемківщини, Надсяння, Підляшшя і Холмщини до УРСР
(1947)

31 березня

85 років з дня народження
Гурія Бухала (1932–2008) – історика,
вченого, фахівця музейної справи, дослідника Волині.
Почесний громадянин м. Рівне (2009)

Квітень

50 років тому був відкритий
музей на «Козацьких могилах» у с. Пляшева Радивилівського району.
Нині Національний історико-меморіальний заповідник
«Поле Берестецької битви»
(1967)

1 квітня

70 років від дня народження
Ярослава Маланчука (1947–1991) – режисера
Рівненського музично-драматичного театру,
заслуженого діяча мистецтв України

5 квітня

135 років з дня народження
В'ячеслава Липинського (1882–1931) – історика, соціолога,
публіциста, громадського і політичного діяча.
У 1915 році у складі резервних частин російської армії
перебував в Острозі і Дубні. В добу Української держави займав пост
повноважного міністра і посла в Австро-Угорщині

5 квітня

105 років тому
російський авіатор О. Васильєв здійснив у Рівному
знаменитий політ на моноплані «Блеріо»
(1912)

9 квітня

360 років від дня народження
Войцеха Богуславського (1757–1829) –
польського драматурга, режисера, актора.
У 1780 р. жив і працював у м. Дубно

12 квітня

85 років від дня народження
Олександра Масного (1932–1996) –
історика, дослідника Волині.
Проживав у Рівному

14 квітня

130 років з дня народження
Івана Кавалерідзе (1887–1978) –
українського скульптора, кінорежисера, драматурга.
У 1941–1942 рр. друкувався у газеті «Волинь»,
бував у містах Дубно, Рівне

28 квітня

55 років з часу закінчення будівництва
газопроводу до м. Рівне
(1962)

1 травня

35 років тому розпочав роботу
Рівненський зоологічний парк загальнодержавного значення
(1982)

2 травня

75 років з дня народження
Леоніда Куліша-Зіньківа (1942–2007) –
українського поета-гумориста.
Народився у с. Кричильськ Сарненського району

4 травня

90 років від дня народження
Володимира Плютинського (1927–2009) –
голови правління ЗАТ Агропромислова корпорація «Зоря».
Двічі Герой Соціалістичної Праці

6 травня

30 років з часу відкриття
залу камерної і органної музики
Рівненської обласної філармонії
(1987)

8 травня

155 років з дня народження
Василя Кравченка (1862–1945) –
народознавця, етнографа, письменника.
Один з організаторів Товариства дослідників Волині
та музею товариства.
Автор праці «Весілля в селі Курозванах» (Житомир, 1902)

8 травня

65 років з дня народження
Валерія Войтовича (1952) – письменника,
художника, дослідника української міфології, краєзнавця.
Автор понад двох десятків літературно-художніх творів,
монографій, словників та інших видань з історії та культури України,
її міфології, великої кількості живописних та графічних творів.
Уродженець с. Серники Зарічненського району

16 травня

200 років від дня народження
Миколи Костомарова (1817–1885) –
видатного українського і російського історика, етнографа, письменника.
У 1844–1845 рр. працював вчителем історії у Рівненській гімназії

22 травня

80 років з дня народження
Миколи Фенглера (1937–2007) –
заслуженого працівника культури України, викладача.
Працював доцентом кафедри хорового диригування
Рівненського державного інституту культури

24 травня

День слов'янської писемності і культури
(2004)

27 травня

110 років від дня народження
Бориса Андреева (1907–1999) – архітектора.
Автор проектів Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки,
стадіону «Авангард» та ін.

2 червня

95 років з дня народження
Олександра Молчанова (1922–1975) – вченого, краєзнавця.
1963–1975 рр. – на викладацькій роботі в
Українському інституті інженерів водного господарства

6 червня

70 років від дня народження
Олександра Калустяна (1947) – композитора,
заслуженого діяча мистецтв України.
Викладач Рівненського державного гуманітарного університету

10 червня

50 років з дня відкриття
Історико-краєзнавчого музею
в с. Липки Гощанського району.
Засновник І. Ф. Шишко
(1967)

24 червня

65 років з дня народження
Андрія Пастушенка (1952) – композитора,
професора кафедри хорового диригування
Рівненського державного гуманітарного університету,
заслуженого працівника культури України

25 червня

55 років з дня народження
Віктора Янчука (1962) –
актора Рівненського обласного академічного
музично-драматичного театру, заслуженого артиста України

29 червня

70 років від дня народження
Бориса Забути (1947) – композитора,
заслуженого працівника культури України.
Автор пісень «Ми з Полісся», «Пісня про Рівне» та ін.

30 червня

110 років від дня народження
Романа Шухевича (Тарас Чупринка) (1907–1950) –
українського військового і політичного діяча,
члена УВО-ОУН

Липень-серпень

95 років тому в м. Рівне
організовані Перші Біблійні Курси.
Ініціатори заснування – О. Ничипорук, П. Городищ
(1922)

1 липня

100 років від дня народження
Олега Штуля (Ждановича) (1917–1977) –
українського політичного і військового діяча. Голова ПУН-ОУН.
Брав участь у створенні повстанських загонів на Волині

8 липня

110 років від дня народження
Олега Ольжича (Кандиби) (1907–1944) – українського поета,
вченого-археолога, громадського і політичного діяча.
Член проводу ОУН. У роки Другої світової війни перебував у Рівному.
Був творчим співробітником часопису «Волинь»

10 липня

85 років з дня народження
Алевтини Єлсукової (1932–2005) –
заслуженої художниці України, рівненського майстра
декоративно-прикладного мистецтва, живописця

22 липня

75 років з дня народження
В'ячеслава Старченка (1942–1989) –
диригента, викладача Рівненського державного інституту культури,
заслуженого працівника культури України

28 липня

205 років з дня народження
Юзефа-Ігнація Крашевського (1812–1887) –
письменника, красзнавця, історика, художника, громадського діяча.
Близько 20 років прожив в Україні,
зокрема у с. Городець Володимирецького району.
Значна частина його творів написана на волинських матеріалах

8 серпня

60 років від дня народження
Олени Прищепи (1957)–
історика, музейного фахівця, дослідника Волині.
Викладач, доцент кафедри історії України
Рівненського державного гуманітарного університету

14 серпня

60 років від дня народження
Богдана Прищепи (1957) –
археолога, музейного фахівця, дослідника Волині.
Викладач, доцент кафедри історії України
Рівненського державного гуманітарного університету

15 серпня

255 років від дня народження
Діонісія Макклера (Міклера) (1762–1853) –
ландшафтного архітектора.
Заснував парки в Мізочі, Здовбиці, Підлужному,
Млинові, Городку, Боремлі та ін. Помер у м. Дубно

17 серпня

135 років з дня народження
Василя Тютюнника (1882–1919) –
військового діяча Армії УНР. Помер і похований у Рівному

24 серпня

День Незалежності України
(1991)

25 серпня

70 років від дня народження
Богдана Столярчука (1947) –
викладача, музикознавця, літератора, краєзнавця.
Автор десятків книг, присвячених митцям Рівненщини.
Професор кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв
Рівненського державного гуманітарного університету

Вересень

155 років з часу написання
Павлом Чубинським Українського Національного Гімну (1862).
У 1869, 1870 роках очолював експедицію
з вивчення Південно-західного краю в етнографічному й статистичному
відношеннях і побував у багатьох населених пунктах Рівненщини

4 вересня

80 років з дня народження
Бориса Колупаєва (1937) –
доктора хімічних наук, академіка
Міжнародної академії педагогічних і соціальних наук,
завідувача кафедри фізики
Рівненського державного гуманітарного університету,
заслуженого працівника освіти і науки України

5 вересня

145 років з дня народження
Михайла Тучемського (1872–1945) –
музеєзнавця, церковного діяча,
першого керівника Острозького краєзнавчого музею (1916).
Народився у с. Понебель Рівненського району

7 вересня

75 років від дня народження
Василя Рябунця (1942) –
режисера аматорського кіно, фотохудожника,
заслуженого працівника культури України

8 вересня

90 років з дня народження
Мотрі Братійчук (1927–2001) –
видатного українського вченого-астрофізика, професора,
засновника і керівника лабораторії космічних досліджень
Ужгородського національного університету.
Народилася у с. Верба Дубенського району

16 вересня

80 років від дня народження
Сергія Мельничука (1937–2002) – письменника, журналіста.
Народився у с. Житин Рівненського району

16 вересня

90 років тому у Рівному
владою Волинського воєводства була зареєстрована
визнаннева гміна євангельських християн
(1927)

18 вересня

30 років від дня народження
Олександра Храпаченка (1987–2014) –
учасника Революції гідності. Член 35-ї сотні Самооборони Майдану
«Волинська Січ». Герой Небесної Сотні. Герой України (2014).
Почесний громадянин м. Рівне (2014).
Загинув 21 листопада 2014 р.

29 вересня

65 років з дня народження
Петра Ричкова (1952) – завідувача кафедри архітектури
Національного університету водного господарства та природокористування,
доктора архітектури, професора, члена-кореспондента
Української Академії Архітектури

1 жовтня

120 років від дня народження
Валер'яна Поліщука (1897–1937) – українського поета.
Народився в с. Більче Млинівського району
(нині Демидівський район)

1 жовтня

105 років з дня народження
В'ячеслава Колобова (1912–1983) – літератора, поета.
З 1955 року жив і працював у Рівному

7 жовтня

100 років від дня народження
Володимира Петрухіна (1917–1992) – актора
Рівненського музично-драматичного театру,
заслуженого артиста України

12 жовтня

150 років від дня народження
Миколи Біляшівського (1867–1926) – українського археолога,
етнографа, мистецтвознавця, музейного діяча.
Засновника першого сільського музею на Волині
у с. Городок Рівненського району

14 жовтня

День захисника Вітчизни

21 жовтня

135 років від дня народження
Клима Ткача (1882–1943) – українського поета.
Проживав у с. Катеринівка Сарненського району

9 листопада

20 років тому було встановлено свято –
День української писемності і мови
(1997)

11 листопада

210 років від дня народження
Наполеона Орди (1807–1883) – білоруського і польського художника,
літератора, музиканта та композитора, педагога.
Залишив понад 150 малюнків та літографій замків, палаців та руїн пам'яток
Волині, зокрема Острога, Кременця та ін.

12 листопада

45 років від дня народження
Ігоря Гордійчука (1972) – українського військовика.
Генерал-майор Збройних сил України,
офіцер Головного командного центру генерального штабу України,
ректор Київського військового ліцею імені Івана Богуна, Герой України.
Уродженець с. Залізниця Корецького району

13 листопада

445 років з дня народження
Кирила Лукаріса (1572–1638) –
видатного діяча Східної Церкви.
Олександрійський і Константинопольський патріарх.
1594 року прибув до Острога. За деякими джерелами був
ректором Острозької академії. Викладав грецьку мову

17 листопада

60 років з дня народження
Алли Українець (1957) – етнографа, краєзнавця.
Завідувач відділом етнографії
Рівненського обласного краєзнавчого музею.
Заслужений працівник культури України.

21 листопада

День Гідності та Свободи
(2014)

22 листопада

105 років з дня народження
Максима Бойка (1912–1998) – бібліографа, журналіста.
Значна частина праць присвячена Волині.
В Індіанському університеті (США)
заснував осередок бібліографії Волині

25 листопада

День пам'яті жертв Голодомору
(1932–1933)

25 листопада

80 років з дня народження
Михайла Ващенка (1937) – доктора медичних наук,
співробітника Інституту хірургії і трансплантації АМН України.
Народився у смт Володимирець Рівненської області

30 листопада

100 років від дня народження
Ганни Леончук (1917–1979) – ткалі, вишивальниці,
заслуженого майстра народної творчості України.
Уродженка с. Каноничі Володимирецького району

Грудень

100 років тому
відбулося перше засідання
Рівненської повітової народної Ради,
яка висловила підтримку Центральній Раді
(1917)

Грудень

15 років тому створено
Рівненську обласну організацію спілки дизайнерів України.
Голова спілки О. Литвин
(2002)

3 грудня

295 років з дня народження
Григорія Сковороди (1722–1794) –
українського філософа, поета, просвітителя.
Мандруючи, побував у Корці, Острозі, Дубні, Вербі, Радивиліві

8 грудня

695 років із часу першої писемної згадки
про с. Дермань Здолбунівського району
(1322)

9 грудня

120 років від дня народження
Бориса Тена (Миколи Хомичевського) (1897–1983) –
українського поета, перекладача.
Народився у с. Дермань Здолбунівського району

23 грудня

155 років з дня народження
Ореста Хотинського (1862 або 1863–1931) –
українського історика, археолога, краєзнавця, дослідника Волині.
Народився у с. Батькові Радивилівського району